

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2013

Shrnutí (CS)

Shrnutí

Shrnutí

V roce 2013 orgán EIOPA pokračoval v rozvoji své úlohy a profilu v rámci evropského finančního dohledu. Výroční zpráva 2013 uvádí hlavní úspěchy orgánu při plnění strategických cílů: zlepšení ochrany spotřebitelů; rozvoj řádné regulace; zlepšení dohledu a včasná identifikace a řízení rizik ohrožujících finanční stabilitu. Fungování orgánu se rovněž velkou měrou opírá o činnosti, které vynaložil na zajištění účinnosti a efektivity.

Zajišťování transparentnosti, jednoduchosti, přístupnosti a spravedlivých podmínek na vnitřním trhu pro spotřebitele

Ochrana zájmů spotřebitelů je i nadále jednou z hlavních priorit orgánu EIOPA. Během roku 2013 orgán zajišťoval podporu, pokyny a srozumitelnost v otázkách ochrany spotřebitelů.

Účinná náprava v reakci na platnou stížnost spotřebitele je zásadní pro ochranu jeho práv. S cílem zajistit, aby zprostředkovatelé pojištění měli zavedena vhodná opatření pro případ, že dojde ke sporu se spotřebitelem, orgán EIOPA vypracoval pokyny pro vyřizování stížností.

Jednotný a účinný dohled nad trhem rovněž poskytuje příležitosti k posílení ochrany spotřebitelů. Orgán EIOPA předložil stanoviska k pojištění schopnosti splácet (PPI) a pojištění ochraně oprávněných osob. Dále byly poskytnuty osvědčené postupy dohledu zahrnující znalostní a dovednostní požadavky na distributory pojišťovacích produktů, srovnávací internetové stránky, odpovědné normy pro odbornou přípravu a poskytování informací účastníkům příspěvkově definovaných penzijních programů.

Obecný nedostatek finanční gramotnosti může způsobit, že spotřebitelé nedostávají nejlepší produkty nebo služby vzhledem ke své situaci. S cílem řešit tento přetrvávající problém orgán EIOPA vytvořil na svých internetových stránkách tzv. „Consumer Lounge“ (Spotřebitelské okénko). Spotřebitelé zde mohou najít informace, které jim pomohou lépe porozumět složitým produktům, mohou se dovědět, jak si vybrat produkt, který nejlépe vyhovuje jejich potřebám, a seznámit se s různými kroky, které musí podniknout, pokud si přejí podat stížnost.

Předsednictví orgánu EIOPA ve společném výboru evropských orgánů finančního dohledu v roce 2013 mu poskytlo příležitost dále posilovat jeho zaměření na ochranu spotřebitelů. V koordinaci s dalšími evropskými orgány dohledu orgán EIOPA uspořádal první Společný den ochrany spotřebitele, jenž poskytuje fórum pro diskusi o důležitých meziodvětvových otázkách týkajících se spotřebitelů.

Řízení vypracování řádných a obezřetných předpisů podporujících vnitřní trh EU

Valná část práce orgánu EIOPA při přípravě předpisů se zaměřuje na provádění rámce Solventnost II. V roce 2013 orgán EIOPA podpořil třístranné diskuse, které nakonec vyústily v dohodu o datu provedení tohoto rámce (1. ledna 2016). K úspěchu těchto diskusí také přispělo, že orgán EIOPA vypracoval zprávu *Report on the Long-Term Guarantee Assessment* (Zpráva o posouzení dlouhodobých záruk). Zpráva představuje soubor potenciálních opatření zaměřených na zajištění vhodného vykonávání dohledu nad produkty dlouhodobých záruk za nestálých a výjimečných tržních podmínek. Orgán EIOPA také zveřejnil svá zjištění týkající se toho, zda kalibrace a návrh regulačních kapitálových požadavků pro dlouhodobé investice do některých tříd aktiv podle předpokládaného rámce Solventnost II vyžaduje

za aktuálních ekonomických podmínek jakoukoli změnu nebo omezení, aniž by tím byla ohrožena obezřetnostní povaha tohoto rámce. Nezávislé posouzení orgánem dohledu EIOPA je obezřetné a řádné a představuje spolehlivý základ pro informované politické rozhodnutí.

K zajištění konzistentní a jednotné přípravy pro rámec Solventnost II orgán EIOPA rovněž proaktivně vypracoval čtyři přípravné pokyny zaměřující se na klíčové oblasti, které je třeba připravit do 1. ledna 2016.

Orgán EIOPA se začal více angažovat v oblasti penzijního pojištění a v roce 2013 vypracoval návrh první prováděcí technické normy, jež se věnovala oznamování obezřetnostních ustanovení. Také proběhla první konzultace orgánu EIOPA o individuálním penzijním pojištění, v rámci níž byly shromažďovány názory na různé otázky, což předcházelo poskytnutí rady Komisi ohledně vytvoření jednotného trhu EU pro individuální penzijní pojištění.

V roce 2013 orgán EIOPA dokončil první kvantitativní dopadová studie v oblasti zaměstnaneckého penzijního pojištění. Jako první svého druhu tato studie srovnatelným a transparentním způsobem posuzovala finanční pozici penzijních fondů v různých členských státech v Evropě a poukázala na existující rozdíly ve finančních pozicích při používání místních a společných evropských opatření. Výsledky studie kvantitativních dopadů zdůrazňují potřebu pokračujícího úsilí k dosažení z hlediska trhů konzistentního a na rizicích založeného regulačního režimu v Evropě.

V rámci zastupování zájmů EU a jejích občanů na mezinárodních fórech a podpory společných norem dohledu za hranicemi trhu EU orgán EIOPA spolupracuje s mezinárodními orgány a třetími zeměmi. Jako člen výkonného výboru Mezinárodní asociace orgánů pro dozor v pojišťovnictví (IAIS) podporoval orgán EIOPA vytvoření světové sítě dohledu nad systémově důležitými pojistiteli (G-SIIs) a mezinárodními činnými skupinami pojištěn i vypracování normy pro kapitálové požadavky.

Zlepšování kvality, účinnosti a konzistentnosti dohledu nad pojistiteli a zaměstnaneckým penzijním pojištěním v EU

Úsilí zaměřené na zlepšení kvality rámce dohledu v Evropském hospodářském prostoru (EHP) pokračovalo i v roce 2013. Hlavními oblastmi, na něž se orgán zaměřil, byla kolegia orgánů dohledu, interní modely a postupy dohledu.

Pracovníci orgánu EIOPA poskytovali kolegiím přímou podporu v jejich práci, čerpajíce z rozsáhlých odborných znalostí a zkušeností, pro zvýšení účinného, efektivního a konzistentního dohledu nad finančními institucemi, které působí přeshraničně. Práce se soustředovala zejména na provádění a sledování ročního akčního plánu pro kolegia. V roce 2013 se orgán zaměřil na posílení jednotného přístupu k analýze rizik a zvýšení informovanosti a znalosti Přípravných pokynů pro rámec Solventnost II.

Aktivní účast orgánu EIOPA v kolegiích mu rovněž umožnila na zasedáních podporovat komunikaci, spolupráci, konzistentnost, kvalitu a účinnost. V roce 2013 se orgán EIOPA začal účastnit společných kontrol na místě.

Zlepšení pramenící z akčních plánů orgánu EIOPA pro kolegia zvýšila konzistentnost mezi kolegií a jejich činnostmi. Konkrétní zlepšení zahrnovala lepší přípravu zasedání kolegií s kvalitními programy jednání a podklady připravovanými a rozesílanými před zasedáními. Díky tomu se zlepšily diskuse a rozhodování. Orgán EIOPA dále poskytoval podporu ve formě umožnění sdílení informací a zkušeností. Když kolegia shromažďovala a vyměňovala si informace strukturovanějším způsobem, byla tím podpořena diskuse o rizicích a zlepšila se kvalita analýzy rizik. V roce 2013 byla v kolegiích zahájena diskuse o dopadech provádění Přípravných pokynů pro rámec Solventnost II. Pro kolegia to bude prioritou v roce 2014, a je to tudíž také významné téma v akčním plánu orgánu EIOPA pro kolegia pro rok 2014.

V oblasti interních modelů orgán EIOPA pokračoval v budování svého centra odbornosti. Toto centrum je jednou z největších priorit orgánu EIOPA pro posílení a rozvoj v rámci dostupných zdrojů. Co se týče postupů a norem dohledu orgán EIOPA provedl čtyři srovnávací hodnocení, která přispěla k vypracování jednotných norem dohledu. Jedno se týkalo interních modelů a zdůrazňovalo rozdíly v postupech dohledu a procesu předcházejícímu podání žádosti, určilo osvědčené postupy a nastínilo doporučení pro zvýšení konzistentnosti. Orgán EIOPA rovněž navštívil vnitrostátní příslušné orgány, aby umožnil výměnu postupů. Také začal pracovat na přípravě příručky pro dohled, která bude obsahovat správné postupy dohledu.

Odborná příprava je základním nástrojem pro vytvoření společné kultury dohledu. Orgán EIOPA uspořádal semináře odborné přípravy, jichž se zúčastnilo 876 účastníků, jak v rámci odvětví, tak za jejich hranicemi; přičemž semináře se věnovaly odvětvovým tématům, která vnitrostátní příslušné orgány označily za prioritní. Témata zahrnovala: přípravu pro rámec Solventnost II; skupinový dohled a vývoj na evropském trhu penzijního pojištění. Další 337 účastníků absolvovalo kurzy uspořádané společně s ostatními evropskými orgány dohledu o meziodvětvových tématech.

Orgán EIOPA byl v roce 2013 také velmi aktivní s ohledem na svou odpovědnost za šetření případných porušení nebo neuplatňování práva EU. V roce 2013 orgán EIOPA zaznamenal 10 případů: 6 žádostí bylo uzavřeno z důvodu nepřípustnosti, jelikož stížnosti nespadaly do působnosti orgánu EIOPA nebo nebyly podloženy, a 4 další případy se řeší.

Identifikace, posuzování, zmírňování a řízení rizik a hrozeb pro finanční stabilitu odvětví pojišťovnictví a zaměstnaneckého penzijního pojištění

Orgán EIOPA pokračoval ve sledování mikro- a makroekonomického vývoje s cílem včas identifikovat nepříznivé trendy, potenciální rizika a zranitelná místa v rámci odvětví pojišťovnictví a zaměstnaneckého penzijního pojištění.

Orgán EIOPA se zaměřil na delší období nízkých úrokových výnosů a následně zveřejnil své stanovisko o koordinované reakci v oblasti dohledu na takové podmínky. Orgán EIOPA také prováděl pravidelná posouzení finanční stability formou čtvrtletních přehledů ukazatelů rizik a pololetních zpráv o finanční stabilitě orgánu EIOPA. V rámci pokračujícího úsilí zlepšit základ, na němž se tato analýza provádí, EIOPA použil řadu přezkumů a opatření na zlepšení, co se týče údajů, a již se připravoval na sběr údajů v oblasti rámce Solventnost II.

V souladu se svým stanoviskem o delším období nízkých úrokových sazeb orgán EIOPA zkoumal možné dopady na investiční chování podniků a možná rizika, jež vytváří „honba za výnosem“ spolu s dalšími potenciálními riziky. U podniků se projevila jistá tendence k investování do nových tříd aktiv za účelem získání výnosu, ale nejedná se o rozšířené chování. Stejně tak existují důkazy, že podniky jako způsob omezení rizika využívají úpravu svých garantovaných produktů nebo odchod z daného trhu. Za účelem získání jasně představy o zranitelnosti vůči nízkým výnosům se orgán EIOPA rozhodl do svého zátěžového testu v roce 2014 zahrnout zvláštní modul. Mezi další rizika, která mají být zahrnuta do zátěžového testu, patří tržní a pojistná rizika.

Orgán EIOPA využil příležitosti, jež představovalo zvýšené zaměření práce Evropského výboru pro systémová rizika (ESRB) na pojištění, a vypracoval řadu zpráv o pojistných rizicích a rovněž se zapojil do práce ESRB na nástrojích pro rizika vlády a makroobezřetnostních nástrojích.

V oblasti řešení krizí dokončila pracovní skupina orgánu EIOPA pro řešení krizí (*Task Force on Crisis Management, TFCM*) hodnocení kapacit vnitrostátních orgánů pro řešení krizí a zvážila rozšíření disciplín řešení krizí na odvětví zaměstnaneckého penzijního pojištění. Hodnocení kapacit vnitrostátních orgánů pro řešení krizí ukázalo, že orgány jsou dobře připravené z hlediska širokých rámců, metodik a pravomocí. Přesto zde zůstává určitá rozmanitost mezi jurisdikcemi a prostor pro širší meziodvětvovou spolupráci. Také byla připravena příručka *Crisis Handbook* (Příručka pro řešení krizí), která shrnuje procesy a postupy orgánu EIOPA týkající se krizí v jednom dokumentu v rámci podpory úlohy orgánu EIOPA v prevenci a řešení krizí.

Moderní, kompetentní a profesionální organizace s efektivním správním uspořádáním, účinnými procesy a dobrou pověstí

Aby orgán EIOPA mohl plnit své strategické cíle, je pro něj důležité mít nejlepší zaměstnance, kteří jsou podporováni zabezpečeným, stabilním a dobře fungujícím systémem informačních technologií a vhodným pracovním prostředím. Dále je důležité, aby správa a řízení jeho činností probíhala v souladu s uznávanými normami.

V průběhu roku 2013 v orgánu EIOPA začalo pracovat 19 nových kolegů, ke konci roku měl tedy orgán 110 zaměstnanců. V rámci práce na infrastruktuře informačních technologií orgánu v roce 2013 bylo zvýšeno zabezpečení a spolehlivost prostředí IT. Probíhaly také práce, jejichž účelem bylo pomoci vnitrostátním příslušným orgánům a podnikům při plnění jejich oznamovacích povinností podle rámce Solventnost II prostřednictvím vývoje nástrojů a postupů oznamování, které zajistí účinnost procesu a kvalitu poskytovaných údajů. To zahrnovalo zveřejnění aktualizovaných verzí modelu datových polí (*Data Point Model*) a taxonomie XBRL pro rámec Solventnost II. Zapojení orgánu EIOPA do iniciativy identifikačních kódů právnických osob bylo formalizováno za účelem posílení úlohy agentury v tomto celosvětovém úkolu pro tvorbu norem.

Orgán dále posiloval své finanční procesy a jejich účinné uplatňování s pozitivními výsledky, co se týče účinnosti a dodržování předpisů. To vedlo ke zkrácení platební lhůty, vysokým mírám plnění rozpočtu a úspěšnému řízení více než 200 nabídkových řízení. Je to součástí obecného zlepšení v oblasti podnikových služeb. Kromě zefektivnění stávajících procesů byly uzavřeny iniciativy otevřených nabídkových řízení v oblasti stravování a služebních cest, přičemž posledně jmenované řízení probíhalo ve spolupráci s orgánem ESMA.

V roce 2013 orgán EIOPA také pracoval na zajištění kontinuity nejdůležitějších služeb při potenciálním rozsáhlém narušení jeho činnosti. Po provedení úkolu zaměřeného na posouzení klíčových rizik, určení nejdůležitějších procesů a stanovení cílů pro jejich obnovu byl vypracován soubor strategií, zásad a zvláštních postupů „*Business Continuity Management*“ (Řízení kontinuity činnosti). Bude použit v případě narušení běžné činnosti, aby se snížil dopad na zúčastněné strany orgánu EIOPA.